

18.6.2015

Maa- ja metsätalousministeriö
Luonnonvaraosasto
kirjaamo@mmm.fi
Dnro 1311/13/2013

Lausuntopyyntö, Dnro 774/ 13/ 2015

LAUSUNTO KARHUASETUKSESTA 2015–2016

Lapin liitto lausuu seuraavaa:

Lapin liitto kannattaa Maa- ja metsätalousministeriön esitystä lisätä kannanhoidollista karhun kaatokiintiötä poronhoitoalueelle. Ministeriö esittää poronhoitoalueelle kohdennettavaksi yhteensä enintään 52 karhun kiintiön siten, että itäiselle poronhoitoalueelle tulisi 37 kiintiö ja läntiselle 15. Esitys tarkoittaisi edellisyksyyn verrattuna yhteensä 10 kaatoluvan lisäystä, itäiselle 7 ja läntiselle 3 lisälupaa. Lapin liitto pitää esitettyä lisäystä edellisvuoteen verrattuna perusteltuna ja oikean suuntaisena, mutta huomauttaa että nostotarve on todellisuudessa merkittävästi esitettyä suurempi. Lapin liitto muistuttaa, että karhujen porotaloudelle aiheuttamat vahingot ovat olleet nousussa viime vuosina ja vastaavasti teurasmäärät ovat laskeneet.

Poronhoitoalueelle 2014 osoitettu karhun kannanhoidollinen metsästyskiintiö (läntinen 12 itäinen 30) osoittautui riittämättömäksi ja tuli täyteen jo syyskuussa. Selittävänä tekijänä tehokkaan metsästyksen suhteen oli syyskuussa satanut ensilumi, joka paljasti karhujen jäljet. Syyskuun lumiset olosuhteet näkyivät myös karhujen ja pentuehavaintojen määrissä. Tassujärjestelmän mukaan syksyllä 2014 karhuhavaintojen määrä tuplaantui poronhoitoalueella verrattuna vuoteen 2013.

Lapin liitto kannattaa maa- ja metsätalousministeriön asetusesitystä, jonka mukaan vahinkoperusteisille poikkeusluville ei aseteta kiintiötä.

Muistiossa todetaan, että karhun aiheuttamista vasatappioista tulee esiin vain murto-osa ja että porotalouden kokemien menetysten pitäminen kohtuullisena edellyttää joustavuutta poronhoitoalueen karhukannan säätelyssä. Tällä perusteella ministeriön tulee aktiivisesti etsiä keinoja poikkeuslupaperusteisen pyynnin tehostamiseen keväällä, jolloin vasatappiot ovat suurimmat.

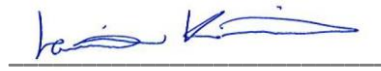
Luontodirektiivi ei edellytä erityisen merkittävien vahinkojen syntymistä poikkeusluvan myöntämisen perusteiksi. Direktiivin 16 artiklassa sen sijaan mahdollistetaan tällaisten vahinkojen ehkäiseminen. Pahimmilta petovahinkoalueilta on todennettu usean vuoden vahinkohistoria. **Vahinkotihentymäalueilla tulisi asetuksella mahdollistaa ennakoivien poikkeuslupien myöntäminen vastonta-aikana.**

Muistiossa todetaan, että vuonna 2014 ilmoitettiin 644 karhun aiheuttamaa porovahinkoa. Nykyistä porovahinkojen määrää ei voi hyväksyä hyväksyttävä. **Suurta kiintiöintiä tulee jatkaa niin kauan, että karhun aiheuttamat porovahingot vähenevät selvästi nykyisestä ja porovahinkojen määrä vähenee tasolle, jonka porotalous kestää. Lapin liitto esittää poronhoitoalueelle hyväksyttäväksi karhukannaksi 170 yksilöä, millä tasolla kanta oli vuonna 1995.**

Lapin laajat erämaat ja harva havainnoitsija- ja tieverkosto asettavat haasteita petojen havainnoinnille. Nykymenetelmillä kerätyn havaintotiedon ja löydettyjen karhuvahinkojen määrän välillä on ristiriitaa. Porovahinkoja tapahtuu enemmän, kuin karhuista ilmoitettujen havaintojen perusteella voisi olettaa. Lapin liitto edellyttää ministeriöltä aloitteellisuutta ja pikaisia toimia, jotta poronhoitoalueen karhukannan koko selvitetään DNA- näytteiden keräämiseen perustuvalla menetelmällä.

Mika Riipi, maakuntajohtaja

Lassi Kontiosalo, luonnonvara-asiantuntija

